

“Sosyal girişimci olduğumu Ashoka’dan öğrendim”

Ad - Soyad
Tülin Akın

Meslek
Tarımda Sosyal Girişimci

Kendinizi hangi sosyal sorunun çözümüne adanmış?

Küçük aile çiftçilerinin sorunlarına teknoloji çözümleri üretmek, onları yaygınlaştırarak üretimin köylerde devamlılığını sağlamak.

Ashoka ile ne zaman tanıştınız?

2012

Ashoka, sosyal değişim liderliği yolculuğunuzun neresinde, nasıl yer aldı?

2004 yılında çiftçi sorunlarına bilişim çözümleri geliştirmeye başlamıştım. İlk tarımsal e-ticaret network’ünü, haber ve bilgi sitelerini kurdum. Çiftçiler için kredi kartı tasarlayıp köy köy dolaşan bilgilendirici organizasyonlar yaptım. Daha sonra SMS ile çiftçiye ihtiyacı olan meteorolojik veriler, hal borsa fiyatları, mevsime göre hangi üründe ne olur içeriklerini göndermeye başladık. Traktör kazalarını önleyici fikirler geliştirip destek bulup uygulamalar yapıyorduk ki bir gün bu yaptıklarımı anlatmak için TEDxSilkRoad’a davet edildim. 2012 yılıydı, bir gün Ashoka Türkiye’den aradılar ve beni davet ettiler. “Sosyal Girişimcilik” daha önce duyduğum bir kavram değildi dolayısı ile Ashoka da. Bana birçok soru sordular ve sonunda “Sosyal girişimci olduğumu biliyor musun?” dediler. Bilmiyordum. Ne olduğunu öğrenince içim rahatladı, benim gibi düşünen başka insanlar olduğunu öğrenmek çok rahatlatıcıydı. Çünkü bana “sen girişimcisin, girişimcilikle sosyal işleri karıştıramazsın, bu yanlış” diyorlardı. “Böyle gelir elde edemezsin batacaksın” diyen de vardı, sosyal amaçlarımızı ticaret için kullandığımızı ve bunun etik olarak yanlış olduğunu söyleyenler de vardı. Ama bu işler yapılmalıydı ve başka sürdürülebilir bir çözüm göremiyordum. İçim rahatladı açıkçası.

“Sadece iş anlamında değil sosyal ve psikolojik olarak da Ashoka’nın desteğini aldım, bir yuva gibi.”

Bir fark yaratıp, kenara çekilmemişsiniz, hep daha fazlası için uğraşmışsınız, neden? Yorulmamayı nasıl başardınız? Ashoka somut olarak sizi nasıl destekledi? Birkaç örnek paylaşır mısınız?

Ashoka ile tanıştıktan sonra yaptığım işleri daha bilinçli bir şekilde sosyal girişimcilik olarak planlayarak yapmaya başladım. Değişim yaratmak ve bunu sürdürülebilir hale getirmek odak noktasındaydı. Kenara çekilemezdim çünkü tarım sektöründe yapılması gereken o kadar çok şey var ki! Benim yaptıklarım yeterli bile değil. Bir sorun görüp o soruna bir fikir üretip bunu da başkasının yapmasını beklemek benim için sisteme kötülüktü ama hiç yorulmadım da diyemem. Gerekliydi ve aklıma gelen fikirlerden dünyaya ve geleceğe karşı sorumluydum.

Ashoka ilk olarak farkındalığımı arttırdı. Daha sonra birçok yurtdışı ilgili etkinliklere katılma fırsatı buldum, dünya vizyonum genişledi. Dil desteği ve hukuki desteğin yanı sıra Ashoka gönüllülerinin desteklerini aldım. Network açısından birçok iş veya sosyal bağlantı kurdum, diğer Ashoka Fellow’lardan da çok şey öğrendim. Ashoka’ya katıldıktan sonra uluslararası birçok ödül aldım. Kimse sosyal girişimliliğimi sorgulamadı, dolayısı ile +1 olarak görüşmelere başladım. Daha büyük çapta projelere adım atmak için kendime ve ekibime daha çok güvendim, güçlendim. Bugün dünyada bir ilk olan, küçük aile çiftçileri için teknoloji üreten, uygulayan bir sistem olarak, 300 dönüm üzerine kurulu Akıllı Köy’de, hem çiftçilere ücretsiz teknoloji eğitimleri sağlıyor, hem de teknolojik denemeler yapıyoruz. Aynı zamanda başka kişilerin de bu tür çalışmalar yapmasına destek oluyoruz, bir yandan da başka şirket veya kurumların bizimle birlikte küçük aile çiftçilerine yönelik ürün ve hizmetlerini geliştiriyoruz.

2012’de Ashoka Fellow’u seçilmişsiniz ve ardından uluslararası ödüller almışsınız. Küresel arenada tanınmanızda Ashoka’nın nasıl bir etkisi oldu?

2012’de Türkiye’de sosyal girişimcilik bilinmiyordu; Ashoka da bilinmiyordu ancak birçok ülkede bilinen tanınan, söz sahibi bir konumdaydı. Gittiğim her ülkede Ashoka Fellow olmam ilgi çekiyor ve ne yaparak bunu gerçekleştirdiğim konusu merak uyandırıyor. 2018’de World Economic Forum’da Schwab Vakfı Dünyanın En İyi Sosyal Girişimcisi Ödülü’nü aldım. Adaylık sürecinde Ashoka Türkiye hep yanımdaydı, zaten Ashoka Fellow oluşumdan dolayı aday gösterildim. Ödül sayesinde tüm dünya yaptığımız işi duydu, bugün başka ülkelerde de çalışmalarımızı yürütmemize etkisi oldu. Sadece iş anlamında değil sosyal ve psikolojik olarak da desteklendim. Bir yuva gibi.

Sizce Ashoka Türkiye’de neyi değiştirdi?

Türkiye’de bilinmeyen sosyal girişimciliği bilinir hale getirdi ve bu çok büyük bir değişim. Var olan sosyal girişimciler güçlenirken yeni ve bilinçli sosyal girişimciler oluşmasını sağlamış oldu.

Ashoka sizin hayatınızda neyi değiştirdi?

Sadece etrafımdaki sorunları değil, dünyanın sorunlarını fark ettim ve bunları çözebilme gücümü ortaya çıkarttım. En büyük etkisi, gücümün farkına varmam oldu.

